

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a contului anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice aferente anului 2022.

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Contul general anual de execuție a bugetului de stat și contul anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2022 au fost întocmite în conformitate cu prevederile art.56 și art.57 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, pe baza situațiilor financiare anuale prezentate de ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, respectiv al bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Contul general anual al datoriei publice la data de 31 decembrie 2022 a fost elaborat în conformitate cu art. 58 din Legea finanțelor publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, pe baza raportărilor primite de la autoritățile administrației publice și a celor primite de la operatorii economici subîmprumutați sau garantați de stat sau de către autorități ale administrației publice locale. Contractarea datoriei publice s-a realizat în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

Contul general anual de execuție a bugetului de stat și contul anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au fost întocmite în structura bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate prin Legea nr.317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022, cu modificările și completările ulterioare și au ca anexe conturile anuale de execuție a bugetelor ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat, respectiv a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Pe parcursul execuției, evoluția indicatorilor macroeconomici a determinat adaptarea structurii, a nivelului veniturilor și cheltuielilor bugetare la realitatea economică prin elaborarea Ordonanței Guvernului nr.19/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 160/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022.

Execuția bugetului de stat s-a asigurat pe structura bugetului aprobat pe anul 2022, respectiv execuția veniturilor detaliată pe capitole, subcapitole și paragrafe iar execuția cheltuielilor pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, articole și alineate, după caz. Sistemul asigurărilor sociale de sănătate a funcționat în baza Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022 a fost aprobat prin Legea nr. 317/2021 privind bugetul de stat pe anul 2022, modificat prin actele normative de rectificare a bugetului de stat pe anul 2022, menționate mai sus.

Contractarea datoriei publice s-a realizat în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2.3 Schimbări preconizate

2.4 Alte informații

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2022 au fost în sumă de 222.202,7 milioane lei, cu 16.449,0 milioane lei sub prevederile bugetare definitive aprobate.

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2022 au fost în sumă de 315.367,3 milioane lei, cu 17.879,6 milioane lei sub creditele bugetare definitive aprobate.

Execuția bugetului de stat la finele anului 2022 s-a încheiat cu un deficit în sumă de 93.164,6 milioane lei.

Veniturile încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2022 au fost în sumă de 54.859,8 milioane lei, cu 204,7 milioane lei sub prevederile bugetare definitive aprobate.

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2022 au fost în sumă de 54.859,8 milioane lei, cu 204,7 milioane lei sub creditele bugetare definitive aprobate.

Datoria publică a României la 31 decembrie 2022 a fost în valoare de 823.658,2 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală în valoare de 803.254,3 milioane lei și datoria publică locală în valoare de 20.403,9 milioane lei.

Principalele aspecte rezultate din analiza execuției bugetului de stat, a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice sunt prezentate în NOTA anexată la prezenta.

Potrivit prevederilor art. 56, alin. (5) din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, „Contul general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și celelalte conturi anuale de execuție se aprobă prin lege după verificarea acestora de către Curtea de Conturi”.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

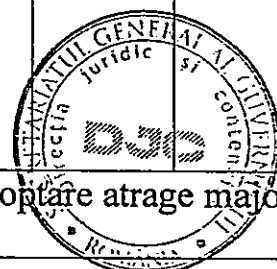
3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

- a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
- b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8 Alte informații

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
- 5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
- 5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
- 5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a:

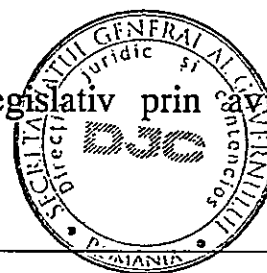
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
 - 6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.
- Proiectul de act normativ a fost elaborat de Ministerul Finanțelor.
- 6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
 - 6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
 - 6.5 Informații privind avizarea de către:
 - a) Consiliul Legislativ
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 - c) Consiliul Economic și Social
 - d) Consiliul Concurenței
 - e) Curtea de Conturi

Este necesar avizul Consiliului Legislativ.

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 654/2023.

6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
În vederea respectării prevederilor legale în vigoare cu privire la transparența decizională (Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată) și accesul la informațiile de interes public (Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare), proiectul de lege a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

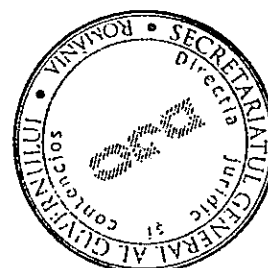
8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a contului anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice aferente anului 2022, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

ION-MARCEL CIOLEACU

MINISTERUL FINANTELOR

ANEXĂ LA EXPUNEREA DE MOTIVE

NOTĂ DE PREZENTARE A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT, A CONTULUI ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE, PE ANUL 2022

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr.317/2021	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	216.444,7	238.651,7	222.202,7	93,1
Cheltuieli	301.729,9	333.246,9	315.367,3	94,6
Deficit	(85.285,2)	(94.595,2)	(93.164,6)	98,4
% deficit în PIB*	(6,0)	(6,7)	(6,6)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei.

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2022.

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2022 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 222.202,7 milioane lei, sunt cu 16.449,0 milioane lei (6,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 315.367,3 milioane lei, sunt cu 17.879,6 milioane lei (5,4%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 93.164,6 milioane lei, este cu 1.430,6 milioane lei (1,5%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2022 sunt în sumă de 222.202,7 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2022, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	238.651,7	222.202,7	93,1
I.VENITURI CURENTE	193.055,8	190.492,6	98,6
A. VENITURI FISCALE din care:	161.752,2	159.619,0	98,6
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL, din care :	31.904,8	32.268,4	101,1
- impozit pe profit	27.170,5	26.609,9	97,9
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	3.864,8	3.852,6	99,6
- impozit pe venit, din care:	33.027,7	33.581,7	101,6
- impozit pe venituri din salarii	22.798,6	22.700,1	99,5
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(33.027,7)	(32.672,1)	98,9
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	869,5	896,3	103,0
A2. IMPOZIT PE SALARII - TOTAL - RESTANȚE AI ANTERIORI	-	1,2	-
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE	-	(20,2)	-
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	127.646,6	125.353,9	98,2
- taxa pe valoarea adăugată:	95.232,6	94.090,6	98,8
- TVA încasată	-	122.036,5	-
- TVA restituită (se scade)	-	(27.985,7)	-
- Obligații fiscale accesorii aferente TVA	-	39,8	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	(24.445,9)	(23.553,0)	96,3
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	16.342,7	15.331,6	93,8
- accize	35.775,3	35.312,8	98,7
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	4.741,9	4.171,9	87,9
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	2.125,1	1.938,7	91,2
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	2.125,1	1.938,7	91,2
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	75,7	77,0	101,8

B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	10.995,7	10.748,5	97,7
- contribuțiile angajatorilor	6.668,2	6.377,8	95,6
- contribuțiile asiguraților	4.327,5	4.370,7	100,9
C. VENITURI NEFISCALE	20.307,9	20.125,1	99,1
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	18.385,8	18.614,9	101,2
- venituri din proprietate	17.056,9	17.042,3	99,9
- venituri din dobânzi	1.328,9	1.572,6	118,3
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII din care:	1.922,1	1.510,2	78,5
- venituri din prestări de servicii și alte activități	457,0	439,4	96,1
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	4,6	4,6	99,2
- amenzi, penalități și confiscări	1.012,1	906,6	89,5
- diverse venituri	444,7	155,8	35,0
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	3,7	3,8	102,8
II. VENITURI DIN CAPITAL	410,9	470,9	114,6
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	88,0	5.877,4	6.678,8
IV. SUBVENȚII	28,2	28,2	100,0
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	5.007,9	29,2	0,5
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	702,6	1.236,3	175,9
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	274,6	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	36.287,0	23.727,5	65,3
SUME AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ALOCATE PENTRU PNNR	3.071,3	66,0	2,1

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2022.

Realizarea principalelor venituri ale bugetului de stat pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3. - milioane lei -

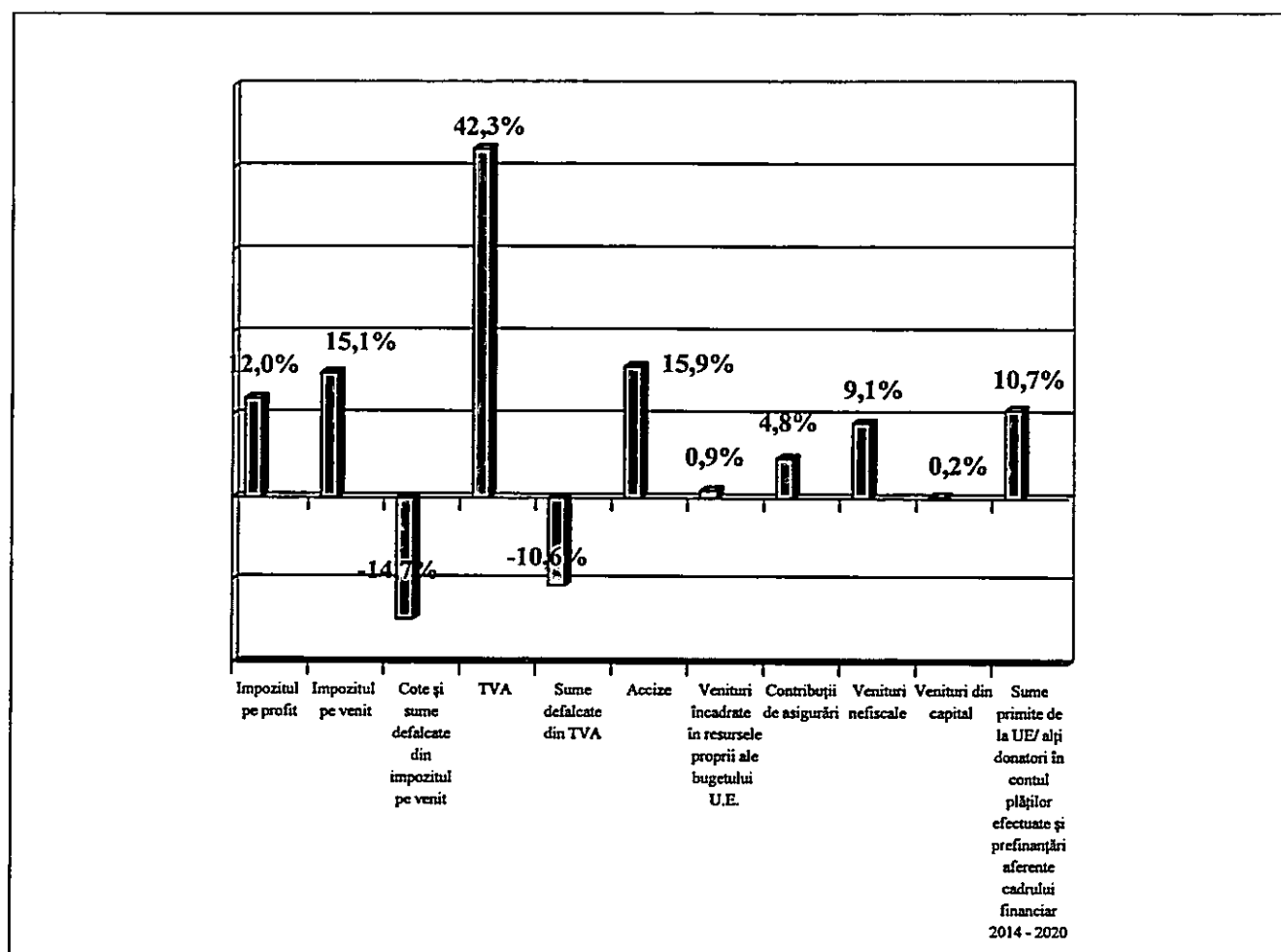
INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
VENITURI- TOTAL din care:	168.881,6	222.202,7	100,0	100,0	14,3	15,7
I. VENITURI CURENTE, din care:	144.313,8	190.492,6	85,4	85,7	12,2	13,5
A. VENITURI FISCALE, din care:	122.666,4	159.619,0	72,6	71,8	10,4	11,3

- impozit pe profit din care:	20.001,3	26.609,9	11,8	12,0	1,7	1,9
- impozit pe profit de la agenții economici	19.033,9	24.616,3	11,3	11,1	1,6	1,7
- impozit pe profit de la băncile comerciale	967,4	1.993,6	0,6	0,9	0,1	0,1
- impozit pe venit	27.900,9	33.581,7	16,5	15,1	2,4	2,4
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(26.977,0)	(32.672,1)	(16,0)	(14,7)	(2,3)	(2,3)
- taxa pe valoarea adăugată	79.350,9	94.090,6	47,0	42,3	6,7	6,7
- sume defalcate din TVA (se scad)	(22.550,1)	(23.553,0)	(13,4)	(10,6)	(1,9)	(1,7)
- accize	34.484,8	35.312,8	20,4	15,9	2,9	2,5
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	1.526,8	1.938,7	0,9	0,9	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	22,4	77,0	-	-	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	10.246,9	10.748,5	6,1	4,8	0,9	0,8
C. VENITURI NEFISCALE	11.400,5	20.125,1	6,7	9,1	1,0	1,4
II. VENITURI DIN CAPITAL	502,1	470,9	0,3	0,2	-	-
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	1.770,1	5.877,4	1,0	2,6	0,1	0,4
IV. SUBVENȚII	-	28,2	-	-	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	(13,5)	29,2	-	-	-	-
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	101,3	1.236,3	0,1	0,6	-	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	(17,3)	274,6	-	0,1	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	22.225,1	23.727,5	13,2	10,7	1,9	1,7
SUME AFERENTE ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ALOCATE PENTRU PNNR	-	66,0	-	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022 este 1.409.783,9 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, la 31 decembrie 2022 comparativ cu anul 2021, prezintă o creștere de 53.321,1 milioane lei.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2022

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

◀ Impozitul pe profit încasat în sumă de 26.609,9 milioane lei, reprezintă 12,0% în totalul veniturilor încasate și 1,9% din PIB .

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2022 se evidențiază o realizare de 24.616,3 milioane lei de la agenții economici (92,5%) și 1.993,6 milioane lei (7,5%) de la băncile comerciale.

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor din impozitul pe profit, se prezintă astfel:

Tabel 4.

CONTRIBUABILI	ANUL 2021		ANUL 2022	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	19.033,9	95,2	24.616,3	92,5
Bănci comerciale	967,4	4,8	1.993,6	7,5
TOTAL	20.001,3	100,0	26.609,9	100,0

Veniturile din *impozitul pe profit* în sumă de 26.609,9 milioane lei, sunt în creștere cu 33,0% față de anul 2021, iar gradul de realizare față de programul stabilit pentru această perioadă este de 97,9% (-560,6 milioane lei).

Evoluția pozitivă a încasărilor din impozitul profit înregistrată în anul curent față de anul 2021 este susținută atât de avansul încasărilor din impozitul pe profit virat de operatorii economici cu 29,3%, cât și de încasările din impozitul pe profit virat de băncile comerciale cu 106,1%.

◀ Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice în sumă de 3.852,6 milioane lei, cu 12,2 milioane lei (0,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 1,7% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe venitul microîntreprinderilor în sumă de 3.746,5 milioane lei (97,2%), mai mare cu 471,0 milioane lei decât anul precedent (14,4%);
- impozit pe dividende datorat de persoane juridice în sumă de 103,0 milioane lei (2,7%).

◀ Impozitul pe venit în sumă de 33.581,7 milioane lei, cu 554,0 milioane lei (1,6%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 15,1% din totalul veniturilor încasate și 2,4% din PIB, fiind în creștere cu 20,4% față de anul 2021.

Impozitul pe venit aferent anului 2022 este format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii în sumă de 22.700,1 milioane lei (67,6%), în creștere cu 10,5% față de anul 2021;

- impozit pe venituri din dividende în sumă de 4.545,9 milioane lei (13,5%), în creștere cu 79,9% față de anul 2021;

- impozit pe venituri din pensii în sumă de 2.494,2 milioane lei (7,4%), în creștere cu 25,1% față de anul 2021.

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote (se scad) în sumă de 32.672,1 milioane lei, reprezentând ((14,7))% din totalul veniturilor încasate și ((2,3))% din PIB.

În structură, încasările din impozitul pe venitul din salarii înregistrează față de aceeași perioadă a anului 2021 o dinamică de 10,5%, fiind influențată de extinderea facilității acordate salariaților din sectorul agricol și industrie alimentară (efect negativ din scutirea de impozit pe venit din salarii, conform Legii nr. 135/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Evoluția pozitivă a veniturilor din impozitul pe venit a fost susținută și de sporul încasărilor din impozitul pe veniturile din dividende 79,9%¹ (+2.000,0 milioane lei, pe seama creșterii semnificative a dividendelor distribuite în baza situațiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu reținerea cotei de impozit de 5%), impozitul pe venit aferent declarației unice 32,3% (creștere cu 700,0 milioane lei), dar și a încasărilor din impozitul pe veniturile din pensii (+25,1%, creștere în care este inclusă majorarea valorii punctului de pensie cu 10%²).

◀ Taxa pe valoarea adăugată în sumă de 94.090,6 milioane lei, reprezintă 42,3% din totalul veniturilor încasate și 6,7% din PIB, a înregistrat o creștere de 14.739,7 milioane lei (18,6%) comparativ cu anul 2021.

În anul 2022, taxa pe valoarea adăugată încasată a fost în sumă de 122.036,5 milioane lei, iar taxa pe valoarea adăugată restituită (se scade) 27.985,7 milioane lei.

Comparativ cu anul 2021, în anul 2022 se constată atât o creștere cu 17,8% a veniturilor brute din TVA (exclusiv restituiri), respectiv 122.036,5 milioane lei în anul 2022 față de 103.620,0 milioane lei în anul 2021, cât și o creștere cu 15,0% a restituirilor din TVA (27.985,7 milioane lei în anul 2022, față de 24.338,1 milioane lei în anul 2021).

¹ Începând cu 1 ianuarie 2023 cota de impozitare a dividendelor se majorează de la 5% la 8% (Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale, aprobată prin Legea nr. 370/2022)

² majorarea valorii punctului de pensie de la 1.442 lei la 1.586 lei, începând cu data de 1 ianuarie 2022, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 125/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate

Analizând veniturile încasate din TVA se observă o creștere cu 17,4% a TVA încasată din operațiuni interne (106.814,0 milioane lei în anul 2022 față de 90.950,8 milioane lei în anul 2021) și o creștere cu 19,7% a TVA încasată pentru importurile de bunuri (14.820,7 milioane lei în anul 2022 față de 12.385,6 milioane lei în anul 2021).

În cursul anului 2022 din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume (se scad) în cuantum de 23.553,0 milioane lei ((25,0)%), pentru:

- echilibrarea bugetelor locale (se scad) 9.488,5 milioane lei ((40,3)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București (se scad) 9.457,8 milioane lei ((40,2)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor (se scad) 3.427,8 milioane lei ((14,5)%);
- drumuri (se scad) 746,0 milioane lei ((3,2)%);
- finanțarea învățământului particular și a celui confesional (se scad) 446,4 milioane lei ((1,9)%);
- restituiri din sume defalcate din TVA acordate în anul precedent (cu semnul +) 13,5 milioane lei (0,1%).

Activitățile economice care au înregistrat creșteri semnificative a TVA de plată, comparativ cu celelalte activități economice, au fost evidențiate pe codurile CAEN 35 (Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat), CAEN 41 (Construcții de clădiri), CAEN 46 (Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) și CAEN 66 (Activități auxiliare pentru intermediari financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii). Aceste ramuri economice au reprezentat 63,0% din totalul creșterii înregistrate în perioada analizată.

◀ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 35.312,8 milioane lei, reprezentând 15,9% din totalul veniturilor încasate și 2,5% din PIB.

Comparativ cu anul 2021 când s-au încasat 34.484,8 milioane lei, se constată o creștere de 2,4%. Gradul de realizare din accize față de programul stabilit pentru această perioadă a fost de 98,7%.

Veniturile din accize sunt formate în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice în sumă de 15.965,0 milioane lei (45,2%), în scădere cu 0,8% (128,8 milioane lei) față de anul 2021;

- accize încasate din vânzarea produselor din tutun în sumă de 15.281,6 milioane lei (43,3%);
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere în sumă de 1.572,8 milioane lei (4,5%);
- accize încasate în vamă din importul produselor energetice în sumă de 1.714,0 milioane lei (4,9%);
- accize încasate în vamă din importul de produse din tutun în sumă de 720,4 milioane lei (2,0%);
- accize de restituit/de compensat în sumă de (109,2) milioane lei ((0,3)%).

În structură, încasările din accizele pentru produse energetice au înregistrat o creștere de 2,4% (an/an), susținută atât de majorarea accizei cu 3,6% începând cu 1 ianuarie 2022, cât și de avansul consumului de carburanți față de aceeași perioadă a anului trecut.

Veniturile din accizele pentru produsele din tutun au înregistrat o creștere de 1,9% (an/an), în condițiile unui nivel majorat al accizei la țigarete cu 5,5% începând cu 1 august 2022 (594.97 lei/1000 țigarete, față de 563,97lei/1000 țigarete începând cu 1 aprilie 2021).

◀ Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități în sumă de 4.171,9 milioane lei, reprezentând 1,9% din totalul veniturilor încasate și 0,3% din PIB, au înregistrat o creștere de 36,7% față de anul 2021 și un grad de realizare de 87,9% față de programul stabilit pentru anul 2022.

Acestea au fost formate în principal din:

- taxe pentru jocurile de noroc în sumă de 3.468,7 milioane lei (83,1%);
- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare în sumă de 670,4 milioane lei (16,1%);
- taxe pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale în sumă de 30,9 milioane lei (0,7%);
- taxe pentru prestațiile efectuate și pentru eliberarea autorizațiilor de transport în trafic internațional în sumă de 1,7 milioane lei;
- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România (se scad) în sumă de 0,3 milioane lei.

◀ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 1.938,7 milioane lei, reprezentând 0,9% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate din taxe vamale.

Comparativ cu anul 2021, încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o creștere de 27,0% în anul 2022.

◀ **Contribuții de asigurări** în sumă de 10.748,5 milioane lei, reprezintă 4,8% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 6.377,8 milioane lei (59,3%) și contribuțiile asiguraților 4.370,7 milioane lei (40,7%).

Veniturile din contribuții de asigurări au înregistrat în anul 2022 o creștere de 4,9% față de anul anterior (501,6 milioane lei).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 6.377,8 milioane lei sunt constituite în principal din venituri din contribuția obligatorie pentru muncă aferentă bugetului de stat în sumă de 3.941,7 milioane lei (61,8)%, respectiv din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 2.434,8 milioane lei (38,2%).

Contribuțiile asiguraților în sumă de 4.370,7 milioane lei sunt constituite în principal din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de asigurați.

◀ **Veniturile din proprietate** în sumă de 18.614,9 milioane lei, reprezentând 8,4% din totalul veniturilor încasate, au înregistrat o creștere de 97,3% comparativ cu anul precedent (9.181,9 milioane lei).

Aceste venituri sunt formate în principal din:

- venituri din dividende în sumă de 7.058,1 milioane lei (37,9%), au crescut cu 79,1% față de anul 2021;
- venituri din concesiuni și închirieri în sumă de 4.977,9 milioane lei (26,7%), au crescut cu 181,4% față de anul 2021;
- vărsăminte din veniturile nete ale B.N.R. în sumă de 3.356,8 milioane lei (18,0%), au crescut cu 150,4% față de anul 2021;
- venituri din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în sumă de 690,0 milioane lei (3,7%), au crescut cu 0,7% față de anul 2021.

◀ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 439,4 milioane lei reprezentând 0,2% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii în sumă de 173,3 milioane lei (39,4%), taxe consulare în sumă de 100,6 milioane lei (22,9%), venituri din despăgubiri în sumă de 70,7 milioane lei (16,1%)

și venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în sumă de 67,1 milioane lei (15,3%).

◀ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 906,6 milioane lei, reprezentând 0,4% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 545,3 milioane lei (60,1%).

◀ **Diverse venituri**, în sumă de 155,8 milioane lei, reprezentând 0,1% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 292,6 milioane lei, venituri din aplicarea prescripției extinctive în sumă de 244,6 milioane lei, sume reprezentând ajutorul comunitar pentru furnizarea laptelui, produselor lactate și a fructelor în instituțiile școlare în sumă de 83,5 milioane lei și compensația de carburanți (se scad) în sumă de 612,2 milioane lei.

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 470,9 milioane lei, cu 60,0 milioane lei (14,6%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,2% în totalul veniturilor și sunt formate în principal din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare în sumă de 264,3 milioane lei (56,1%);
- venituri obținute din vânzarea de vaccinuri în sumă de 87,3 milioane lei (18,5%);
- venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în sumă de 56,3 milioane lei (12,0%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului în sumă de 28,2 milioane lei (6,0%);
- venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice în sumă de 12,5 milioane lei (2,7%);
- venituri rezultate din garanțiile acordate și plătite instituțiilor de credit în cadrul programului „Prima casă/Noua casă” în sumă de 9,5 milioane lei (2,0%).

III. OPERAȚIUNI FINANCIARE în sumă de 5.877,4 milioane lei, reprezintă 2,6% din totalul veniturilor încasate și 0,4% din PIB.

SUME PRIMATE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020, în sumă de 23.727,5 milioane lei, cu 12.559,5 milioane lei (34,6%) sub nivelul prevederilor bugetare

definitive, reprezintă 10,7% în totalul veniturilor încasate, 1,7% din PIB și sunt formate în principal din sume primite din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) în sumă de 9.179,1 milioane lei (38,7%), Fondul de Coeziune (FC) în sumă de 4.395,9 milioane lei (18,5%), Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală (FEADR) în sumă de 4.351,4 milioane lei (18,3%), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) în sumă de 4.142,6 milioane lei (17,5%).

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2022 în sumă de 315.367,3 milioane lei, sunt cu 17.879,6 milioane lei (5,4%) sub nivelul creditelor bugetare definitive, iar față de anul 2021 au înregistrat o creștere de 19,4%, respectiv 51.136,6 milioane lei.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 5.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
TOTAL CHELTUIELI :	264.230,7	315.367,3	100,0	100,0	22,4	22,4
- Cheltuieli de personal	56.140,1	59.330,5	21,3	18,8	4,7	4,2
- Bunuri și servicii	12.828,1	13.295,2	4,9	4,2	1,1	0,9
- Dobânzi	17.273,5	27.861,3	6,5	8,8	1,5	2,0
- Subvenții	4.263,1	12.461,9	1,6	3,9	0,4	0,9
- Transferuri între unități ale administrației publice	50.568,5	51.480,7	19,1	16,3	4,3	3,7
- Alte transferuri	23.307,3	24.340,2	8,8	7,7	2,0	1,7
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare	685,2	1.682,0	0,3	0,5	0,1	0,1
- Asistență socială	46.587,9	63.093,5	17,6	20,0	3,9	4,5
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	34.935,2	43.059,7	13,2	13,7	3,0	3,1
- Alte cheltuieli	5.652,9	5.943,4	2,1	1,9	0,5	0,4
- Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă	-	223,4	-	0,1	-	-

aferentă PNRR						
- Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR	-	1.693,1	-	0,5	-	0,1
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	602,3	507,9	0,2	0,2	0,1	-
- Active nefinanciare	7.552,6	9.074,8	2,9	2,9	0,6	0,6
- Active financiare	440,6	1.329,9	0,2	0,4	-	-
- Împrumuturi	2.400,0	170,0	0,9	0,1	0,2	-
- Rambursări de credite	1.819,3	1.505,9	0,7	0,5	0,1	0,1
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(825,9)	(1.686,1)	(0,3)	(0,5)	(0,1)	(0,1)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei.

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2022, analizate în structură, se prezintă astfel:

I. Cheltuieli de personal în sumă de 59.330,5 milioane lei, reprezintă 18,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o creștere de 5,7% comparativ cu 31 decembrie 2021.

II. Bunuri și servicii în sumă de 13.295,2 milioane lei, reprezintă 4,2% din totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o creștere de 3,6% comparativ cu 31 decembrie 2021.

În cadrul acestora o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru bunuri și servicii 27,3% (3.626,4 milioane lei), finanțarea unor acțiuni de sănătate din cadrul unităților sanitare din rețeaua administrației publice locale 20,4% (2.712,3 milioane lei), medicamente și materiale sanitare 14,5% (1.927,8 milioane lei), alte cheltuieli 11,1% (1.481,3 milioane lei).

III. Dobânzi în sumă de 27.861,3 milioane lei, reprezintă 8,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o creștere de 61,3% comparativ cu 31 decembrie 2021.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată o dețin dobânzile aferente datoriei publice interne 70,6% (19.671,6 milioane lei) și dobânzile aferente datoriei publice externe 28,4% (7.912,4 milioane lei).

IV. Subvenții în sumă de 12.461,9 milioane lei, reprezintă 3,9% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat la 31 decembrie 2022 o creștere de 192,3% comparativ cu anul 2021.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată dețin subvențiile pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici 56,6% (7.049,0 milioane lei), cheltuielile pentru sprijinirea producătorilor agricoli 18,7% (2.331,6 milioane lei), subvenții pentru susținerea transportului feroviar public de călători 15,1% (1.879,5 milioane lei), subvenții pentru transportul de călători cu metroul 7,7% (963,5 milioane lei).

VI. Transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 51.480,7 milioane lei, reprezintă 16,3% din totalul cheltuielilor bugetare, fiind formate din:

↳ transferuri curente în sumă 44.906,2 milioane lei (87,2%), din care pondere importantă au:

- transferurile din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 11.938,2 milioane lei (26,6%);
- transferurile către instituții publice în sumă de 7.517,5 milioane lei (16,7%);
- transferurile din bugetul de stat către bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 7.001,6 milioane lei (15,6%);
- finanțarea de bază a învățământului superior în sumă de 5.395,2 milioane lei (12,0%);
- transferuri de la bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru acoperirea deficitului rezultat din aplicarea prevederilor legale referitoare la concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate în sumă de 4.032,9 milioane lei (9,0%);
- acțiuni de sănătate în sumă de 2.821,3 (6,3%);
- întreținerea și funcționarea/exploatarea infrastructurii feroviare publice în sumă de 1.882,2 milioane lei (4,2%).

◀ transferuri de capital în sumă 6.574,5 milioane lei (12,8%), din care pondere importantă au:

- Programul Național de Dezvoltare Locală în sumă de 4.988,4 milioane lei (75,9%);
- aparatură medicală și echipamente de comunicații în urgență în sumă de 272,6 milioane lei (4,1%);
- transferuri pentru finanțarea investițiilor la spitale în sumă de 216,3 milioane lei (3,3%);
- transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale pentru finanțarea aparaturii medicale și echipamentelor de comunicații în urgență în sănătate în sumă de 172,2 milioane lei (2,6%);
- Programul pentru construcții de locuințe și săli de sport în sumă de 162,3 milioane lei (2,5%).

La 31 decembrie 2022 cheltuielile privind transferurile între unități ale administrației publice au înregistrat o creștere de 1,8% comparativ cu anul 2021.

VII. Alte transferuri în sumă de 24.340,2 milioane lei, reprezentând 7,7% din totalul cheltuielilor bugetare, au fost acordate pentru:

- ◀ contribuția României la bugetul Uniunii Europene în sumă de 13.373,2 milioane lei (54,9%) din care pondere mai însemnată o au contribuțiile din resursa VBN în sumă de 9.041,3 milioane lei (67,6%), contribuțiile din taxe vamale în sumă de 1.463,6 milioane lei (10,9%), contribuțiile din resursa TVA în sumă de 1.239,0 milioane lei (9,3%);
- ◀ transferuri interne în sumă de 9.856,7 milioane lei (40,5%), din care pondere importantă au transferurile către întreprinderi în cadrul schemelor de ajutor de stat în sumă 2.647,6 milioane lei (26,9%), investiții ale agenților economici cu capital de stat în sumă de 2.574,8 milioane lei (26,1%), sprijinirea înființării de noi întreprinderi și susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în sumă de 1.138,9 milioane lei (11,6%), alte transferuri curente interne în sumă de 776,2 milioane lei (7,9%);
- ◀ transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) în sumă de 1.110,2 milioane lei (4,6%).

VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare în sumă de 1.682,0 milioane lei, reprezintă 0,5% din totalul cheltuielilor bugetare.

Din această sumă, 1.093,6 milioane lei (65,0%) au fost utilizați de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, 561,3 milioane lei (33,4%) de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- ◀ Programe finanțate din Fondul Social European Plus (FSE+), aferente cadrului financiar 2021-2027, 61,9% (1.040,7 milioane lei);
- ◀ Programe din Fondul de Coeziune (FC), 14,4% (242,2 milioane lei);
- ◀ Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), 12,7% (213,9 milioane lei);
- ◀ Alte cheltuieli ocazionate de implementarea programelor cu finanțare din FEN, 2,9% (48,8 milioane lei);
- ◀ Sume aferente diferenței de dobândă la disponibilitățile aferente programelor operaționale finanțate prin fonduri structurale, 0,6% (10,7 milioane lei).

IX. Asistență socială în sumă de 63.093,5 milioane lei, reprezintă 20,0% din totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o creștere de 35,4% comparativ cu 31 decembrie 2021.

Din totalul plăților, suma de 50.632,6 milioane lei, respectiv 80,3%, a fost utilizată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale reprezentând drepturi de asistență socială și ajutoare sociale.

Evoluția cheltuielilor cu asistență socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2022 a punctului de pensie cu 10%, respectiv de la 1.442,0 lei la 1.586,0 lei, a nivelului indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 800,0 lei la 1.000,0 lei, de acordarea unui ajutor financiar pentru pensionarii sistemului public de pensii cu pensii mai mici sau egale cu 1.600,0 lei, astfel încât toți cei care se încadrează în această categorie să aibă un venit de 2.200,0 lei, în luna ianuarie 2022, precum și de acordarea celei de-a 13-a indemnizație pentru persoanele cu dizabilități.

De asemenea, cheltuielile cu asistență socială au fost influențate și de plățile din luna iulie 2022 pentru acordarea unui ajutor financiar în valoare de 700,0 lei pentru pensionarii din sistemul public, sistemul pensiilor militare de stat și pentru beneficiarii

de drepturi prevăzute de legi cu caracter special, ale căror venituri sunt mai mici sau egale cu 2.000,0 lei.

Totodată, începând cu 1 ianuarie 2022, alocația de stat pentru copii a crescut la 600,0 lei pentru copiii în vârstă de până la 2 ani sau până la 3 ani, în cazul celor cu handicap. Totodată, copiii cu handicap beneficiază de această sumă până la împlinirea vârstei de 18 ani. De asemenea, s-a majorat la 243,0 lei alocația de stat pentru copii cu vârsta cuprinsă între 2 și 18 ani, dar și pentru tinerii de peste 18 ani care urmează cursurile liceale sau profesionale, până la terminarea acestora, inclusiv pentru cei cu handicap care urmează o formă de învățământ preuniversitar prevăzută de lege, dar nu mai târziu de împlinirea vârstei de 26 de ani. Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale, respectiv până la sfârșitul anului 2022.

X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020 în sumă de 43.059,7 milioane lei, reprezintă 13,7% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă, 15.017,2 milioane lei (reprezentând 34,9% din totalul sumei) au fost utilizați de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 10.405,8 milioane lei (24,2%) de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, 3.915,9 milioane lei (9,1%) de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, 969,4 milioane lei (2,3%) de către Ministerul Afacerilor Interne.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- ◀ Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA), 21,3% (9.161,1 milioane lei);
- ◀ Programe din Fondul de Coeziune (FC) 20,6% (8.883,0 milioane lei);
- ◀ Sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocată de Uniunea Europeană în perioada de programare 2014-2020 18,5% (7.962,5 milioane lei);
- ◀ Transferuri din bugetul de stat către AFIR pentru susținerea proiectelor din PNDR 2014-2020, 10,8% (4.645,3 milioane lei);
- ◀ Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 10,6% (4.568,9 milioane lei).

XI. Alte cheltuieli în sumă de 5.943,4 milioane lei, reprezintă 1,9% din totalul cheltuielilor bugetare, și sunt formate în principal din:

- ◀ despăgubiri civile în sumă 2.615,1 milioane lei (44,0%);

Din totalul plăților cu despăgubirile civile, suma de 1.964,2 milioane lei, respectiv 75,1% a fost utilizată de Ministerul Finanțelor, în principal pentru: achitarea de despăgubiri în baza legilor de restituire a proprietăților; despăgubiri provenite din aplicarea legislației privind creanțele fiscale administrate de Ministerul Finanțelor și Agenția Națională de Administrare Fiscală; alte daune stabilite ca fiind datorate de Ministerul Finanțelor și de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în nume propriu sau în reprezentarea intereselor statului, pe baza hotărârilor executorii ale instanțelor judecătorești sau arbitrale, precum și obligațiile bănești ale statului român, născute din aplicarea Convenției europene a drepturilor omului și constatate prin acorduri de soluționare amiabilă, prin decizii ale Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei și hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

- ◀ burse în sumă de 985,3 milioane lei (16,6%);
- ◀ contribuția statului la salarizarea personalului de cult în sumă de 751,6 milioane lei (12,6%);
- ◀ susținerea cultelor în sumă de 411,8 milioane lei (6,9%);
- ◀ finanțarea partidelor politice în sumă de 256,6 milioane lei (4,3%);
- ◀ sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate în sumă de 214,8 milioane lei (3,6%).

XII. Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR în sumă de 223,4 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor bugetare.

Din această sumă, 84,6 milioane lei (37,9%) au fost utilizați de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, iar 15,9 milioane lei (7,1%) au fost utilizați de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

XIII. Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR în sumă de 1.693,1 milioane lei, reprezintă 0,5% din totalul cheltuielilor bugetare.

Din această sumă, 518,3 milioane lei (30,6%) au fost utilizați de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, iar 5,3 milioane lei (0,3%) au fost utilizați ca către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

XIV. Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă în sumă de 507,9 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor bugetare.

Din această sumă, 149,3 milioane lei (29,4%) au fost utilizați de Ministerul Educației pentru proiectele privind educația timpurie, învățământul secundar și Școli mai sigure,

incluzive și sustenabile, 99,9 milioane lei (19,7%) de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, 76,4 milioane lei (15,0%) au fost utilizați de către Ministerul Sănătății pentru proiecte privind reforma sistemului sanitar - îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de sănătate.

La 31 decembrie 2022 cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au înregistrat o scădere de 15,7% comparativ cu 31 decembrie 2021.

XV. Active nefinanciare în sumă de 9.074,8 milioane lei, reprezintă 2,9% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

La 31 decembrie 2022 cheltuielile cu activele nefinanciare au înregistrat o creștere de 20,2% comparativ cu 31 decembrie 2021.

În cadrul activelor nefinanciare, o pondere semnificativă au cheltuielile pentru active fixe 88,0% (7.984,6 milioane lei), din care: alte active fixe 75,4% (6.024,0 milioane lei), construcțiile 14,5% (1.157,1 milioane lei), iar mașini, echipamente și mijloace de transport 9,0% (714,7 milioane lei).

Din totalul cheltuielilor cu activele nefinanciare ale bugetului de stat, suma de 6.905,6 milioane lei (76,1%) a fost utilizată de Ministerul Apărării Naționale pentru achiziții de active fixe și reparații capitale la tehnica de luptă, în scopul creșterii capacității operaționale a Armatei Române, 564,3 milioane lei (6,2%) de Ministerul Afacerilor Interne (din care 253,1 milioane lei (44,9%) pentru stocuri de urgență medicală) și 193,8 milioane lei (2,1%) de către Ministerul Educației, în principal, pentru lucrări de investiții în continuare ale instituțiilor de învățământ superior de stat și preuniversitar de stat.

XVI. Active financiare în sumă de 1.329,9 milioane lei, reprezintă 0,4% din totalul cheltuielilor bugetare și înregistrează o creștere de 201,8% față de perioada similară a anului 2021.

XVIII. Împrumuturi în sumă de 170,0 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor bugetare și au înregistrat o scădere de 92,9% comparativ cu perioada similară a anului 2021.

XIX. Rambursări de credite în sumă de 1.505,9 milioane lei, reprezintă 0,5% din totalul cheltuielilor bugetare și au înregistrat o scădere cu 17,2% comparativ cu anul 2021.

Execuția cheltuielilor bugetului de stat structurate pe părți, capitole se prezintă astfel:

Tabel 6.

- milioane lei -

	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	333.246,9	315.367,3	94,6
Partea a I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	101.793,1	92.460,8	90,8
Autorități publice și acțiuni externe	44.106,3	36.095,2	81,8
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	2.133,0	2.089,5	97,9
Alte servicii publice generale	3.073,6	2.696,7	87,7
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	29.934,7	29.414,4	98,2
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	22.545,5	22.165,0	98,3
Partea a II-a APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	45.255,8	43.684,0	96,5
Apărare	16.646,9	15.637,7	93,9
Ordine publică și siguranță națională	28.608,9	28.046,3	98,0
Partea a III-a CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	115.768,0	113.776,9	98,2
Învățământ	31.597,1	30.764,2	97,3
Sănătate	14.741,6	13.873,4	94,1
Cultură, recreere și religie	4.402,2	4.302,3	97,7
Asigurări și asistență socială	65.027,1	64.837,0	99,7
Partea a IV-a SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE	11.083,1	10.099,0	91,1
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	9.005,2	8.242,3	91,5
Protecția mediului	2.077,9	1.856,7	89,3
Partea a V-a ACȚIUNI ECONOMICE	59.346,9	55.346,6	93,2
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	12.156,3	11.607,1	95,4
Combustibili și energie	1.700,9	1.681,9	98,8
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	567,2	552,4	97,3
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	24.902,6	22.079,2	88,6
Transporturi	19.377,9	18.930,6	97,6
Comunicații	212,5	125,9	59,2
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	316,5	309,5	97,7
Alte acțiuni economice	113,0	60,0	53,1

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2022.

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 7:

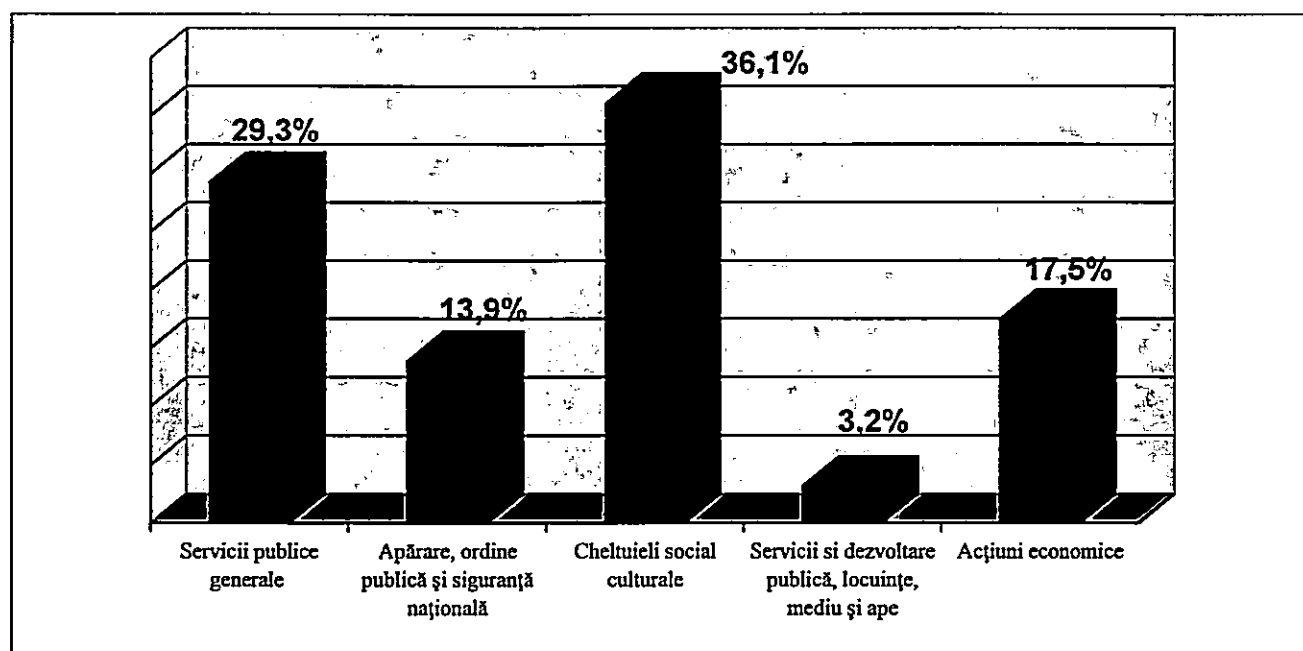
Tabel 7.

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
TOTAL CHELTUIELI din care :	264.630,7	315.367,3	100,0	100,0	22,4	22,3
Partea I-a Servicii Publice Generale, din care :	76.084,5	92.460,8	28,8	29,3	6,4	6,5
Autorități publice și acțiuni externe	26.889,3	36.095,2	10,2	11,4	2,3	2,6
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	18.906,0	29.414,4	7,2	9,3	1,6	2,1
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	24.087,5	22.165,0	9,1	7,0	2,0	1,6
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	39.824,9	43.684,0	15,1	13,9	3,4	3,1
Apărare	14.035,8	15.637,7	5,3	5,0	1,2	1,1
Ordine publică și siguranță națională	25.789,1	28.046,3	9,8	8,9	2,2	2,0
Partea a III-a Cheltuieli social culturale	94.404,5	113.776,9	35,7	36,1	8,0	8,1
Învățământ	28.828,9	30.764,2	10,9	9,7	2,4	2,2
Sănătate	14.225,9	13.873,4	5,4	4,4	1,2	1,0
Cultură, recreere și religie	3.486,9	4.302,3	1,3	1,4	0,3	0,3
Asigurări și asistență socială	47.862,8	64.837,0	18,1	20,6	4,0	4,6
Partea a IV-a Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	10.055,5	10.099,0	3,8	3,2	0,9	0,7
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	8.533,9	8.242,3	3,2	2,6	0,7	0,6
Protecția mediului	1.521,6	1.856,7	0,6	0,6	0,1	0,1
Partea a V-a Acțiuni economice, din care:	43.861,3	55.346,6	16,6	17,5	3,7	3,9
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	22.687,8	22.079,2	8,6	7,0	1,9	1,6
Transporturi	13.689,5	18.930,6	5,2	6,0	1,2	1,3

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei.

Grafic 2. Principalele cheltuieli ale bugetului de stat structurate pe părți, capitole

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 92.460,8 milioane lei, reprezintă 29,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 6,5% din PIB și cuprind:

1. Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe în sumă de 36.095,2 milioane lei (39,0%), cu 18,2% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 2,6% din PIB. În cadrul acestor cheltuieli sunt cuprinse:

- autorități executive și legislative în sumă de 14.720,7 milioane lei (40,8%) și cuprind:
 - autorități executive în sumă de 13.306,2 milioane lei (90,4%);
 - autorități legislative în sumă de 706,2 milioane lei (4,8%);
 - alte organe ale autorităților publice în sumă de 625,7 milioane lei (4,2%);
 - administrația prezidențială în sumă de 82,6 milioane lei (0,6%);
- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 13.373,2 milioane lei (37,0%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- cofinanțarea fondurilor primite de la Uniunea Europeană în sumă de 8.001,3 milioane lei (22,2%).

2. Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare în sumă de 2.089,5 milioane lei (2,3%), cu 2,0% sub nivelul creditelor bugetare definitive, au fost efectuate pentru:

- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale în sumă de 1.798,5 milioane lei (86,1%);
- cercetare fundamentală (de bază) în sumă de 291,0 milioane lei (13,9%).

3. Alte servicii publice generale în sumă de 2.696,7 milioane lei (2,9%), cu 12,3% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate în principal pentru:

- alte servicii publice generale în sumă de 2.767,6 milioane lei (102,6%);
- asistență națională externă pentru dezvoltare în sumă de 109,3 milioane lei (4,1%);
- Fondul Național de Preaderare în sumă de (223,6) milioane lei ((8,3%)).

4. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în sumă de 29.414,4 milioane lei (31,8%), cu 1,7% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 2,1% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- dobânzi aferente datoriei publice interne în sumă de 19.671,6 milioane lei (66,9%);
- dobânzi aferente datoriei publice externe în sumă de 7.890,8 milioane lei (26,8%);
- dobânzi aferente împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, în sumă de 211,3 milioane lei (0,7%);
- alte dobânzi în sumă de 65,7 milioane lei (0,2%).

5. Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației în sumă de 22.165,0 milioane lei (24,0%), reprezintă 1,6% din PIB și au fost efectuate în principal pentru următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 11.938,2 milioane lei (53,9%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 10.183,0 milioane lei (45,9%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor pentru șomaj în sumă de 44,7 milioane lei (0,2%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 43.684,0 milioane lei, reprezintă 13,9% din totalul cheltuielilor bugetare, 3,1% din PIB, având următoarele destinații:

1. Cheltuielile pentru apărare în sumă de 15.637,7 milioane lei (35,8%), reprezintă 1,1% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- apărare națională în sumă de 14.673,8 milioane lei (93,8%);
- administrația centrală în sumă de 581,0 milioane lei (3,7%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român în sumă de 166,0 milioane lei (1,1%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării în sumă de 109,7 milioane lei (0,7%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare în sumă de 107,2 milioane lei (0,7%).

2. Ordine publică și siguranță națională, în sumă de 28.046,3 milioane lei (64,2%), reprezintă 2,0% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- ordine publică în sumă de 10.035,4 milioane lei (35,8%) din care pentru: poliție 6.023,4 milioane lei (60,0%), jandarmerie 2.310,9 milioane lei (23,0%), pază și supravegherea frontierei 1.701,1 milioane lei (17,0%);
- autorități judecătorești în sumă de 5.581,3 milioane lei (19,9%);
- siguranță națională în sumă de 4.160,7 milioane lei (14,8%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor în sumă de 3.841,9 milioane lei (13,7%);
- penitenciare în sumă de 1.650,4 milioane lei (5,9%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale în sumă de 1.502,1 milioane lei (5,4%);
- administrația centrală în sumă de 1.255,4 milioane lei (4,5%).

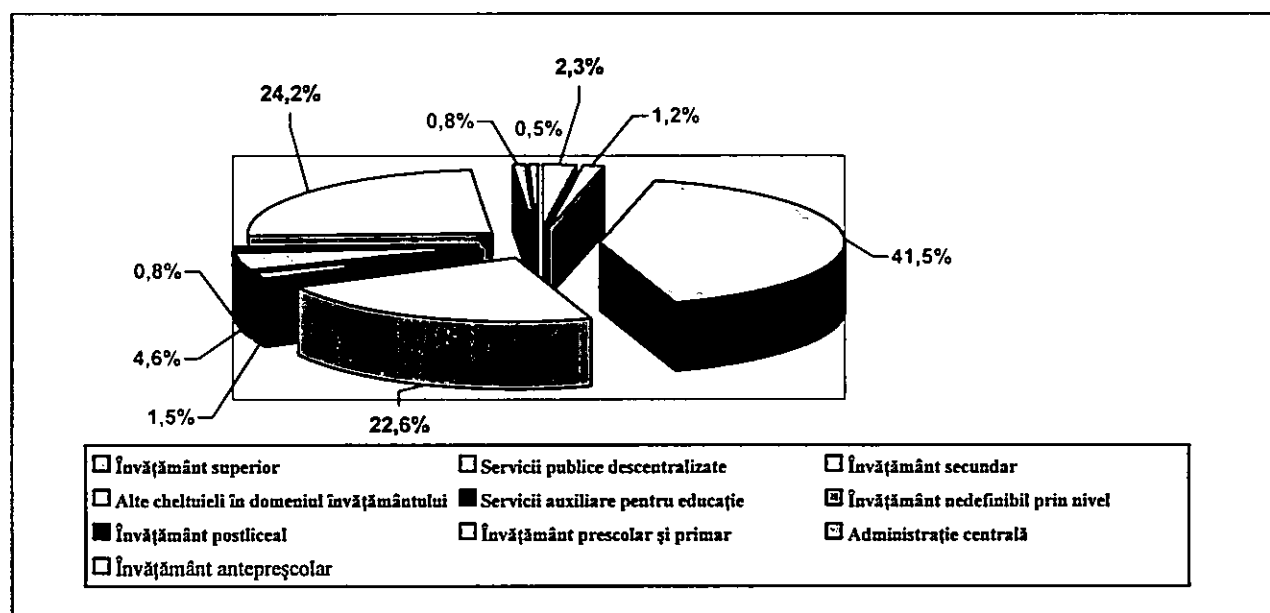
III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 113.776,9 milioane lei, reprezintă 36,1% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 8,1% din PIB, cu următoarele destinații:

1. Învățământ în sumă de 30.764,2 milioane lei (27,0%), reprezintă 2,2% din PIB și a fost efectuată pentru:

- învățământ secundar în sumă de 12.763,3 milioane lei (41,5%);
- învățământ preșcolar și primar în sumă de 7.432,7 milioane lei (24,2%);

- alte cheltuieli în domeniul învățământului în sumă de 6.968,1 milioane lei (22,6%);
- învățământ nedefinibil prin nivel în sumă de 1.417,7 milioane lei (4,6%);
- învățământ superior în sumă de 710,8 milioane lei (2,3%);
- servicii auxiliare pentru educație în sumă de 446,4 milioane lei (1,5%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 358,8 milioane lei (1,2%);
- învățământ postliceal în sumă de 259,5 milioane lei (0,8%);
- administrație centrală în sumă de 254,3 milioane lei (0,8%);
- învățământ antepreșcolar în sumă de 152,6 milioane lei (0,5%).

Grafic 3. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului "Învățământ"

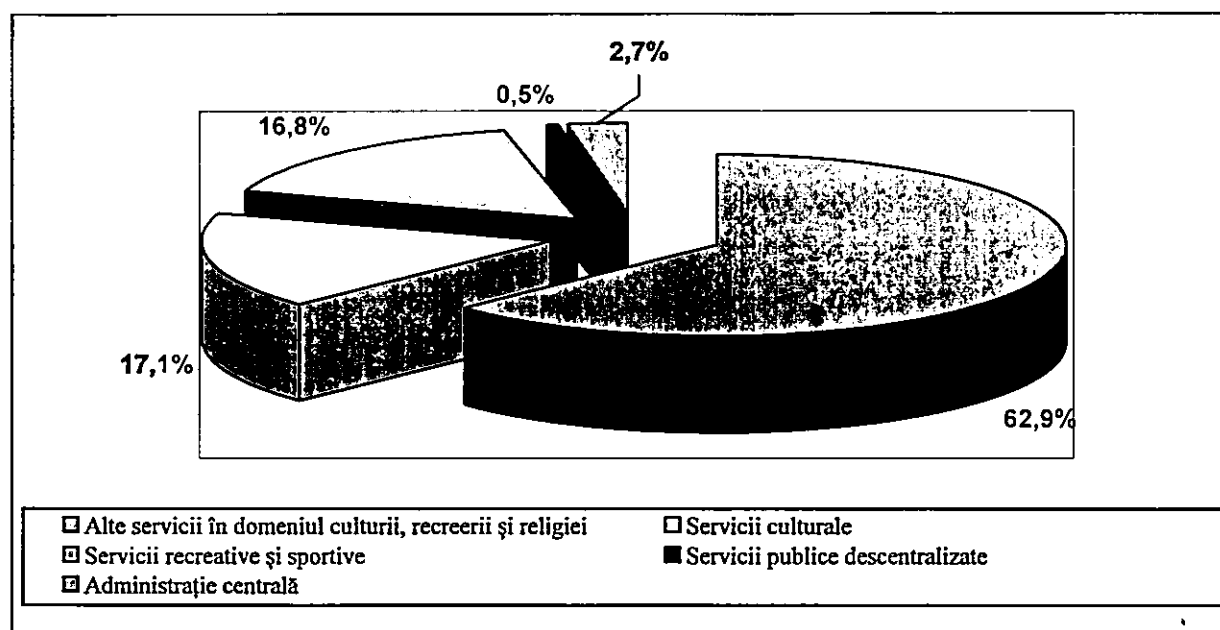
2. Sănătate în sumă de 13.873,4 milioane lei (12,2%), reprezintă 1,0% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății în sumă de 12.353,2 milioane lei (89,0%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 408,6 milioane lei (2,9%);
- servicii de sănătate publică în sumă de 396,3 milioane lei (2,9%);
- hematologie și securitate transfuzională în sumă de 258,2 milioane lei (1,9%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi în sumă de 195,3 milioane lei (1,4%);
- administrația centrală în sumă de 129,1 milioane lei (0,9%).

3. Cultură, recreere și religie în sumă de 4.302,3 milioane lei (3,8%) reprezintă 0,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei în sumă de 2.705,9 milioane lei (62,9%);
- servicii culturale în sumă de 733,9 milioane lei (17,1%);
- servicii recreative și sportive în sumă de 724,0 milioane lei (16,8%);
- administrație centrală în sumă de 117,7 milioane lei (2,7%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 20,8 milioane lei (0,5%).

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitolului "Cultură, recreere și religie"

4. Asigurări și asistență socială în sumă de 64.837,0 milioane lei (57,0%), reprezintă 4,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe în sumă de 31.636,5 milioane lei (48,8%);
- asistență socială pentru familie și copii în sumă de 20.078,1 milioane lei (30,9%);
- prevenirea excluderii sociale în sumă de 6.627,2 milioane lei (10,2%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități în sumă de 5.111,8 milioane lei (7,9%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale în sumă de 706,5 milioane lei (1,1%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 457,3 milioane lei (0,7%);
- administrație centrală în sumă de 165,4 milioane lei (0,3%);

- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare în sumă de 35,0 milioane lei;
- ajutoare pentru urmași în sumă de 19,2 milioane lei.

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE în sumă de 10.099,0 milioane lei, reprezintă 3,2% din totalul cheltuielilor bugetare, 0,7% din PIB, cu următoarele destinații:

1. Locuințe, servicii și dezvoltare publică, suma de 8.242,3 milioane lei (81,6%) reprezintă 0,7% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale în sumă de 5.105,4 milioane lei (61,9%);
- locuințe în sumă de 2.552,2 milioane lei (31,0%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice în sumă de 584,7 milioane lei (7,1%).

2. Protecția mediului în sumă de 1.856,7 milioane lei (18,4%), reprezintă 0,1% din PIB și a fost efectuată pentru:

- administrația centrală în sumă de 1.236,9 milioane lei (66,6%);
- reducerea și controlul poluării în sumă de 619,8 milioane lei (33,4%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 55.346,6 milioane lei, reprezintă 17,5% din totalul cheltuielilor bugetare, 3,9% din PIB și au fost efectuate cu următoarele destinații:

1. Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă, suma de 11.607,1 milioane lei (21,0%) a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale în sumă de 8.189,4 milioane lei (70,6%);
- ajutoare de stat în sumă de 1.619,0 milioane lei (13,9%);
- programe de dezvoltare regională și socială în sumă de 1.158,7 milioane lei (10,0%);
- sistemul național antigrindină în sumă de 232,9 milioane lei (2,0%);
- rezerve de stat și de mobilizare în sumă de 202,0 milioane lei (1,7%);
- meteorologie în sumă de 111,4 milioane lei (1,0%);
- susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale în sumă de 66,0 milioane lei (0,6%);
- administrație centrală în sumă de 27,7 milioane lei (0,2%).

2. Combustibili și energie în sumă de 1.681,9 milioane lei (3,0%), fiind utilizată în special pentru alte cheltuieli privind combustibili și energia.

3. Industria extractivă, prelucrătoare și construcții în sumă de 552,4 milioane lei (1,0%).

4. Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare în sumă de 22.079,2 milioane lei (39,9%), reprezintă 1,6% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii în sumă de 16.098,5 milioane lei (72,9%);
- agricultură în sumă de 3.871,1 milioane lei (17,5%);
- servicii publice descentralizate în sumă de 1.653,7 milioane lei (7,5%);
- silvicultură în sumă de 357,9 milioane lei (1,6%);
- administrația centrală în sumă de 98,0 milioane lei (0,5%).

5. Transporturi în sumă de 18.930,6 milioane lei (34,2%), reprezintă 1,3% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- transport rutier în sumă de 10.442,9 milioane lei (55,1%);
- transport feroviar în sumă de 7.201,8 milioane lei (38,0%);
- administrație centrală în sumă de 698,6 milioane lei (3,7%);
- transport pe apă în sumă de 316,4 milioane lei (1,7%);
- transport aerian în sumă de 260,0 milioane lei (1,4%);
- alte cheltuieli în domeniul transporturilor în sumă de 10,9 milioane lei (0,1%).

6. Comunicații în sumă de 125,8 milioane lei (0,2%).

7. Cercetare și dezvoltare în domeniul economic în sumă de 309,5 milioane lei (0,6%), din care:

- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii în sumă de 203,7 milioane lei (65,8%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei în sumă de 105,8 milioane lei (34,2%).

8. Alte acțiuni economice în sumă de 60,0 milioane lei (0,1%), reprezentând cheltuieli efectuate pentru turism.

C. DEFICITUL BUGETULUI DE STAT

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2022, s-a încheiat cu un deficit de 93.164,6 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2022 comparativ cu 31 decembrie 2021 (când deficitul bugetar a fost de 95.349,1 milioane lei), se constată o scădere de 2,3%, în valori absolute 2.184,5 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 8:

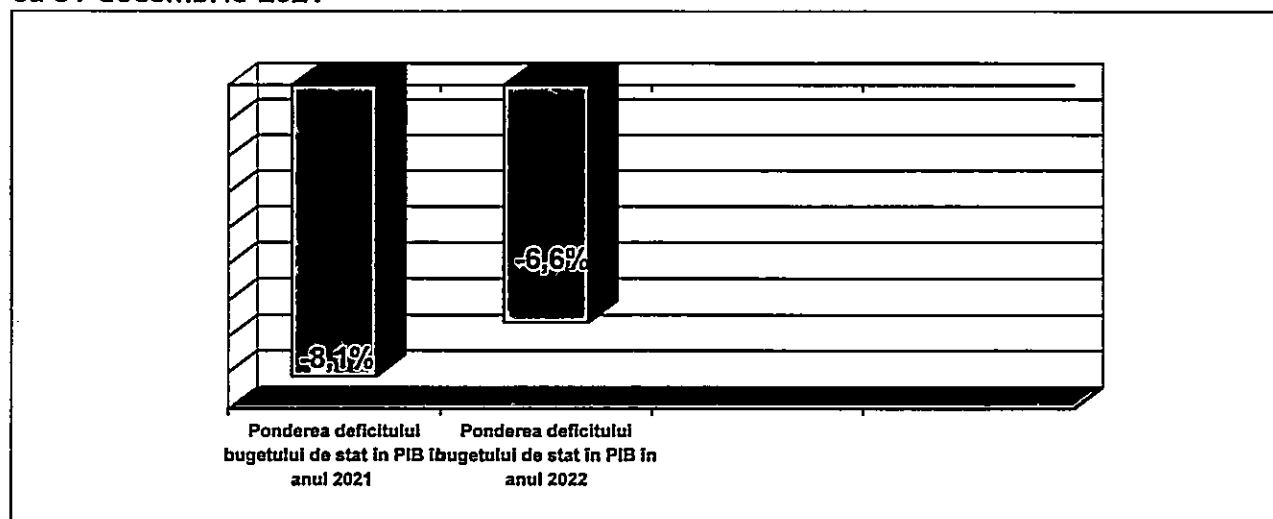
Tabel 8.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2021	2022	2021	2022
Deficit	(95.349,1)	(93.164,6)	(8,1)	(6,6)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022 este de 1.409.783,9 milioane lei.

Grafic 5. Ponderea deficitului bugetului de stat în PIB la 31 decembrie 2022 comparativ cu 31 decembrie 2021

D. EXECUȚIA BUGETULUI
FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE
PE ANUL 2022

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022, a fost aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2021 nr. 317/2021 și a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr.19/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 160/2022 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2022.

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022, se prezintă astfel:

Tabel 9.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi/Credite bugetare aprobate prin Legea nr.317/2021	Prevederi/Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	51.322,2	55.064,5	54.859,8	99,6
Cheltuieli	51.322,2	55.064,5	54.859,8	99,6
Excedent(+)/ Deficit (-)	-	-	-	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022.

Analizând execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2022 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 54.859,8 milioane lei, sunt cu 204,7 milioane lei (0,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate în sumă de 54.859,8 milioane lei, sunt cu 204,7 milioane lei (0,4%) sub nivelul creditelor bugetare definitive.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2022, în sumă de 54.859,8 milioane lei, se prezintă astfel:

Tabel 10.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL	55.064,5	54.859,8	99,6
I. VENITURI CURENTE	43.810,4	43.719,0	99,7
A4. Impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.349,3	3.732,3	111,4
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI, din care:	40.437,3	39.934,6	98,7
- contribuțiile angajatorilor	2.064,3	1.968,1	95,3
- contribuțiile asiguraților	38.373,0	37.966,5	98,9
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	23,8	52,1	218,9
C1. Venituri din proprietate	1,8	2,3	132,6
C2. Vânzări de bunuri și servicii	22,0	49,8	225,8
IV. SUBVENȚII, din care:	11.254,1	11.036,3	98,0
Subvenții de la bugetul de stat	11.254,1	11.036,3	98,0
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	-	(3,3)	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	106,3	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	-	1,5	-

NOTA: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022.

Realizarea principalelor venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 11:

Tabel 11.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
VENITURI TOTAL, din care:	49.812,6	54.859,8	100,0	100,0	4,2	3,9
I. VENITURI CURENTE	39.590,7	43.719,0	79,5	79,7	3,3	3,1
A4. Impozite și taxe pe bunuri și servicii	3.580,0	3.732,3	7,2	6,8	0,3	0,3
B. CONTRIBUȚII DE	35.988,5	39.934,6	72,3	72,8	3,0	2,8

ASIGURĂRI, din care:						
- contribuțiile angajatorilor	1.724,7	1.968,1	3,5	3,6	0,1	0,1
- contribuțiile asiguraților	34.263,8	37.966,5	68,8	69,2	2,9	2,7
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	22,2	52,1	-	0,1	-	-
C1. Venituri din proprietate	1,3	2,3	-	-	-	-
C2. Vânzări de bunuri și servicii	20,9	49,8	-	0,1	-	-
IV SUBVENȚII, din care:	10.154,6	11.036,3	20,4	20,1	0,9	0,8
Subvenții de la bugetul de stat	10.154,5	11.036,3	20,4	20,1	0,9	0,8
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLAȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	-	(3,3)	-	-	-	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	66,4	106,3	0,1	0,2	-	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	0,9	1,5	-	-	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022, 1.409.783,9 milioane lei.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, la 31 decembrie 2022 comparativ cu 31 decembrie 2021, prezintă o creștere totală de 10,1% (5.047,2 milioane lei).

Principalele surse de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sunt următoarele:

- impozite și taxe pe bunuri și servicii în sumă de 3.732,3 milioane lei, reprezintă 6,8% din totalul veniturilor încasate, 0,3% din PIB și înregistrează o creștere de 4,3% comparativ cu anul 2021;

- contribuții de asigurări în sumă de 39.934,6 milioane lei, reprezintă 72,8% din totalul veniturilor încasate, 2,8% din PIB și sunt alcătuite din: contribuțiile angajatorilor 1.968,1 milioane lei (4,9%) și contribuțiile asiguraților 37.966,5 milioane lei (95,1%). Veniturile din contribuții ale bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au înregistrat o creștere de 11,0% comparativ cu anul 2021, în principal ca urmare a măsurilor de creștere a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate aferentă veniturilor din pensii reglementată de OUG nr. 130/2021³.

³ OUG nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

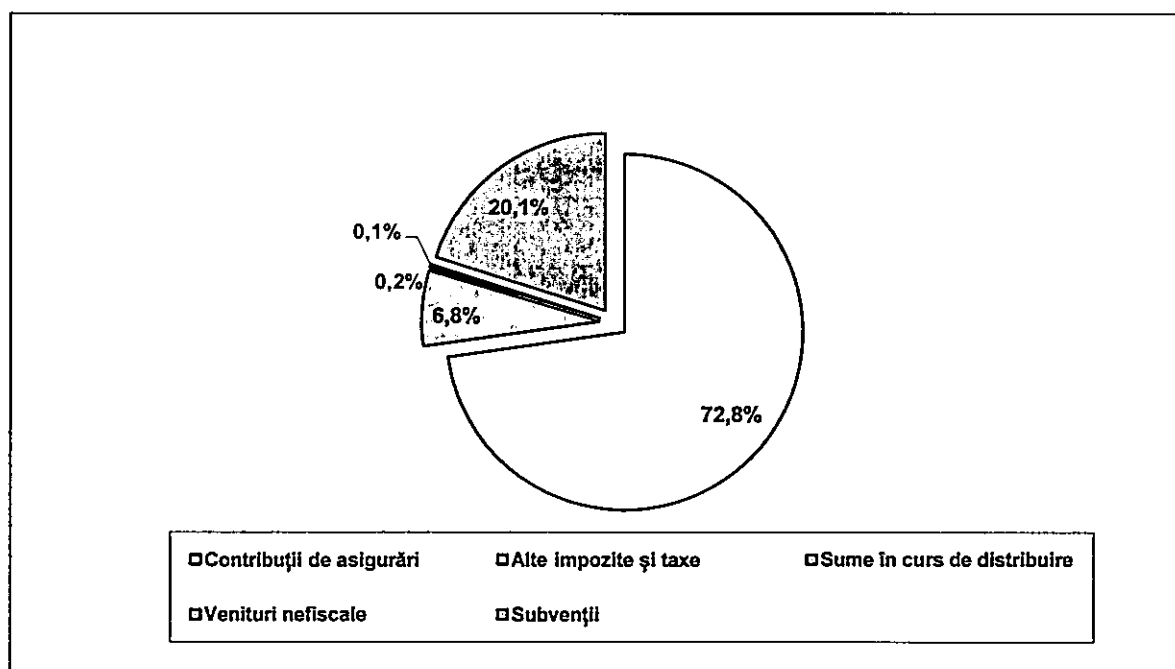
- **venituri nefiscale** în sumă de 52,1 milioane lei, sunt formate din venituri din proprietate în sumă de 2,3 milioane lei și din venituri din vânzări de bunuri și servicii în sumă de 49,8 milioane lei. Veniturile nefiscale înregistrează o creștere de 134,7% (29,9 milioane lei) comparativ cu anul 2021;

- **subvenții** în sumă de 11.036,3 milioane lei, reprezintă 20,1% din totalul veniturilor încasate, 0,8% din PIB, înregistrează o creștere de 8,7% comparativ cu anul 2021, acestea reprezentând subvenții de la bugetul de stat;

- **sume în curs de distribuire** în sumă de 106,3 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul veniturilor încasate și înregistrează o creștere de 60,1% (39,9 milioane lei) comparativ cu anul 2021.

Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în totalul veniturilor încasate în anul 2022, este redată de graficul de mai jos:

Grafic 6. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul veniturilor, în anul 2022.

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2022, în sumă de 54.859,8 milioane lei, reprezintă 99,6% față de prevederile bugetare definitive.

În structură funcțională, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 12.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	55.064,5	54.859,8	99,6
Sănătate	49.164,5	48.961,9	99,5
Administrație centrală	108,7	78,5	72,2
Servicii publice descentralizate	12.128,8	12.097,4	99,7
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	15.294,2	15.288,7	99,9
Servicii medicale în ambulator	7.220,4	7.211,6	99,8
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	55,1	55,1	99,9
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	13.668,8	13.552,1	99,1
Îngrijiri medicale la domiciliu	38,5	37,8	98,3
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	650,0	640,7	98,5
Asigurări și asistență socială	5.900,0	5.897,8	99,9
Asistență socială în caz de boli și invalidități	3.912,4	3.910,4	99,9
Asistență socială pentru familie și copii	1.987,6	1.987,4	99,9

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022.

Realizarea cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 13:

Tabel 13.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
CHELTUIELI TOTAL	49.812,6	54.859,8	100,0	100,0	4,2	3,9
Sănătate	46.015,0	48.961,9	92,4	89,3	3,9	3,5
Administrație centrală	68,0	78,5	0,1	0,1	-	-

Servicii publice descentralizate	12.257,1	12.097,4	24,6	22,1	1,0	0,9
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	14.198,8	15.288,7	28,5	27,9	1,2	1,1
Servicii medicale în ambulator	6.064,4	7.211,6	12,2	13,1	0,5	0,5
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	45,5	55,1	0,1	0,1	-	-
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	12.903,4	13.552,1	25,9	24,7	1,1	1,0
Îngrijiri medicale la domiciliu	40,3	37,8	0,1	0,1	-	-
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	437,5	640,7	0,9	1,2	-	-
Asigurări și asistență socială	3.797,6	5.897,8	7,6	10,7	0,3	0,4
Asistență socială în caz de boli și invalidități	2.545,1	3.910,4	5,1	7,1	0,2	0,3
Asistență socială pentru familie și copii	1.252,5	1.987,4	2,5	3,6	0,1	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022, 1.409.783,9 milioane lei.

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 202, analizate în structură funcțională, se prezintă astfel:

1. Cheltuielile pentru sănătate în sumă de 48.961,9 milioane lei, reprezintă 89,3% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 3,5% din PIB. Cheltuielile pentru sănătate, la 31 decembrie 2022 comparativ cu 31 decembrie 2021, au înregistrat o creștere de 6,4%, fiind efectuate pentru:

- administrație centrală în sumă de 78,5 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 15,4% comparativ cu anul 2021;

- servicii publice descentralizate în sumă de 12.097,4 milioane lei, reprezintă 22,1% din totalul cheltuielilor, 0,9% din PIB și au înregistrat o scădere de 1,3% comparativ cu anul 2021;

- produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale în sumă de 15.288,7 milioane lei, reprezintă 27,9% din totalul cheltuielilor, 1,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 7,7% comparativ cu anul 2021;

- servicii medicale în ambulator în sumă de 7.211,6 milioane lei, reprezintă 13,1% din totalul cheltuielilor, 0,5% din PIB și au înregistrat o creștere de 18,9% comparativ cu anul 2021;

- servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar în sumă de 55,1 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 21,1% comparativ cu anul 2021;

- servicii medicale în unități sanitare cu paturi în sumă de 13.552,1 milioane lei, reprezintă 24,7% din totalul cheltuielilor, 1,0% din PIB și au înregistrat o creștere de 5,0% comparativ cu anul 2021;

- îngrijiri medicale la domiciliu în sumă de 37,8 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor;

- prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale în sumă de 640,7 milioane lei, reprezintă 1,2% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 46,4% comparativ cu anul 2021.

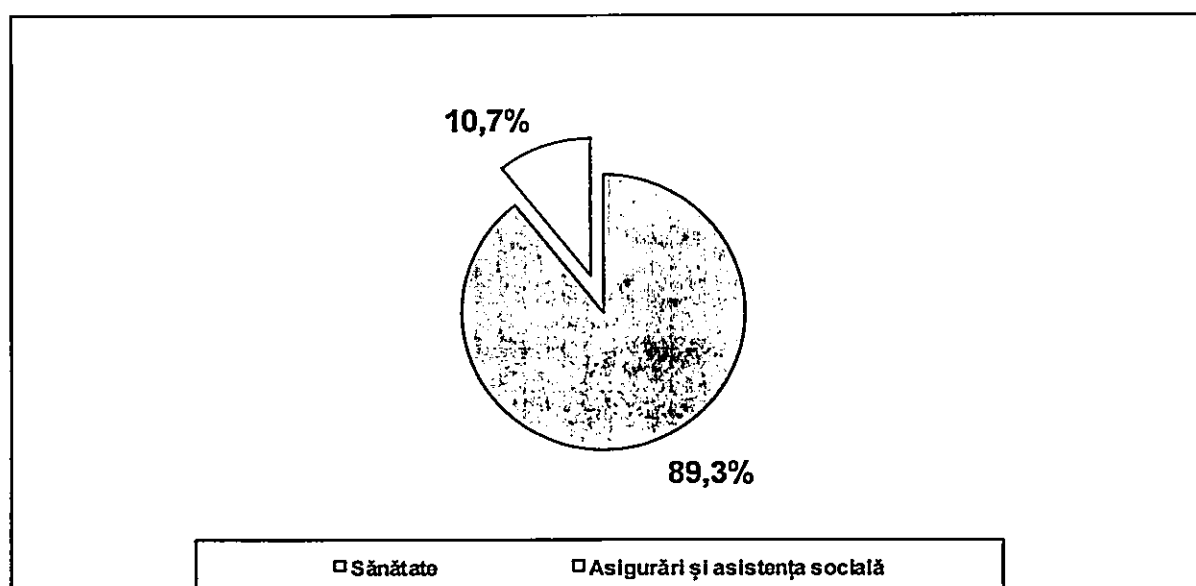
2. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială în sumă de 5.897,8 milioane lei, reprezintă 10,7% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 0,4% din PIB. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială, la 31 decembrie 2022 comparativ cu 31 decembrie 2021, au înregistrat o creștere de 55,3%, fiind efectuate pentru:

- asistență socială în caz de boli și invalidități în sumă de 3.910,4 milioane lei, reprezintă 7,1% din totalul cheltuielilor, 0,3% din PIB și au înregistrat o creștere de 53,6% comparativ cu anul 2021;

- asistență socială pentru familie și copii în sumă de 1.987,4 milioane lei, reprezintă 3,6% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o creștere de 58,7% comparativ cu anul 2021.

Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2022, în totalul cheltuielilor este redată de graficul nr.7:

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul cheltuielilor, în anul 2022

În structură economică, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabelul 14.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	55.064,5	54.859,8	99,6
I. Cheltuieli de personal	309,9	307,0	99,0
II. Bunuri și servicii	37.003,6	36.935,1	99,8
III. Dobânzi	15,4	15,4	99,9
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	11.797,4	11.796,8	99,9
IX. Asistență socială	5.900,0	5.899,7	99,9
X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	29,8	2,2	7,4
XI. Alte cheltuieli	2,2	2,1	97,0
XII. Active nefinanciare	6,2	6,0	96,1
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	(104,5)	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022.

La "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020" (7,4%), nivelul scăzut al acestor plăți se datorează în principal

proiectului “Sistem integrat de management în sistemul de asigurări sociale de sănătate” pentru care achiziția nu a putut fi realizată conform graficului programat.

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2022 comparativ cu anul 2021, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 15:

Tabelul 15.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Creștere/ Descrștere	Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2021	2022		2021	2022	2021	2022
CHELTUIELI TOTAL	49.812,6	54.859,8	10,1	100,0	100,0	4,2	3,9
I. Cheltuieli de personal	305,4	307,0	0,5	0,6	0,6	-	-
II. Bunuri și servicii	33.789,5	36.935,1	9,3	67,8	67,3	2,9	2,6
III. Dobânzi	6,4	15,4	140,6	-	-	-	-
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	11.955,4	11.796,8	(1,3)	24,0	21,5	1,0	0,9
IX. Asistență socială	3.800,0	5.899,7	55,3	7,6	10,8	0,3	0,4
X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	1,3	2,2	69,2	-	-	-	-
XI. Alte cheltuieli	1,1	2,1	90,9	-	-	-	-
XII. Active nefinanciare	3,9	6,0	53,8	-	-	-	-
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(50,4)	(104,5)	(107,3)	(0,1)	(0,2)	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2021 este de 1.181.917,9 milioane lei, iar pentru anul 2022, 1.409.783,9 milioane lei.

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 54.859,8 milioane lei au înregistrat în anul 2022 o creștere de 10,1% comparativ cu anul 2021, ceea ce în valori absolute reprezintă o creștere de 5.047,2 milioane lei, reprezentând 3,9% din PIB și au fost efectuate pentru:

- cheltuielile de personal în sumă de 307,0 milioane lei, reprezintă 0,6% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 0,5% comparativ cu anul 2021;

- bunuri și servicii în sumă de 36.935,1 milioane lei, reprezintă 67,3% din totalul cheltuielilor, 2,6% din PIB și au înregistrat o creștere de 9,3% comparativ cu anul 2021;
- dobânzi în sumă de 15,4 milioane lei au înregistrat o creștere de 140,6% comparativ cu anul 2021;
- transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 11.796,8 milioane lei, reprezintă 21,5% din totalul cheltuielilor, 0,9% din PIB și au înregistrat o scădere de 1,3% comparativ cu anul 2021.
- asistență socială în sumă de 5.899,7 milioane lei, reprezintă 10,8% din totalul cheltuielilor, 0,4% din PIB și au înregistrat o creștere de 55,3% comparativ cu anul 2021;
- alte cheltuieli în sumă de 2,1 milioane lei au înregistrat o creștere de 90,9% comparativ cu anul 2021;
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020 în sumă de 2,2 milioane lei au înregistrat o creștere de 69,2% comparativ cu anul 2021;
- active nefinanciare în sumă de 6,0 milioane lei au înregistrat o creștere de 53,8% comparativ cu anul 2021;
- Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent în sumă de (104,5) milioane lei, reprezintă (0,2%) din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de (107,3)% comparativ cu anul 2021.

E. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2022 în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 823.658,2 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală 803.254,3 milioane lei, reprezentând 97,5% din total datorie publică, iar datoria publică locală 20.403,9 milioane lei, reprezentând 2,5% din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2022 în sumă de 803.254,3 milioane lei, respectiv 162.358,9 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2022, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 741.795,7 milioane lei (149.936,5 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată în valoare de 61.458,6 milioane lei (12.422,4 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2022 în valoare de 741.795,7 milioane lei (149.936,5 milioane EURO) a crescut cu 105.519,5 milioane lei față de soldul de la finele anului 2021 (anexa nr. 10 "Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2022") și prezintă următoarea structură:

- A. Titluri de stat pe termen scurt, emise pe piața internă, în lei și în valută, în sumă de 17.388,0 milioane lei (3.514,6 milioane EURO) având o pondere de 2,3% din datoria publică guvernamentală directă și reprezintă:**
- certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar în sumă de 4.965,5 milioane lei (1.003,7 milioane EURO);
 - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului FIDELIS, în sumă de 3.593,9 milioane lei (726,4 milioane EURO);
 - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului TEZAUR, în sumă de 8.713,3 milioane lei (1.761,2 milioane EURO);
 - certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua Trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență în sumă de 115,3 milioane lei (23,3 milioane EURO);
- B. Titluri de stat pe termen mediu și lung, emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 536.937,3 milioane lei (108.529,2 milioane EURO), reprezentând 72,4 % din datoria publică guvernamentală directă:**

- obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 521.760,4 milioane lei (105.441,5 milioane EURO);
 - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului FIDELIS, în sumă de 8.477,9 milioane lei (1.713,6 milioane EURO);
 - titlurilor de stat destinate populației în cadrul Programului TEZAU, în sumă de 6.699,0 milioane lei (1.354,1 milioane EURO);
- C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, în sumă de 80,4 milioane lei (16,3 milioane EURO), reprezentând 0,0% din datoria publică guvernamentală directă;
- D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, în sumă de 37.151,1 milioane lei (7.509,2 milioane EURO), reprezentând 5,0% din datoria publică guvernamentală directă;
- E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002), în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0,0% din datoria publică guvernamentală directă;
- E1. Împrumuturi de la UE, în cadrul instrumentelor de finanțare instituite la nivelul Uniunii Europene începând cu anul 2020, în sumă de 28.359,2 milioane lei (5.732,2 milioane EURO), reprezentând 3,8% din datoria publică guvernamentală directă;
- F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei statului, în sumă de 105.019,1 milioane lei (21.227,1 milioane EURO), reprezentând 14,2% din datoria publică guvernamentală directă;
- G. Instrumente structurate, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0% din datoria publică guvernamentală directă;
- H. Leasing financiar în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- I. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 8.450,0 milioane lei (1.707,9 milioane EURO), reprezentând 1,2% din datoria publică guvernamentală directă;
- J. Plasamente private, în sumă de 8.410,6 milioane lei (1.700,0 milioane EURO), reprezentând 1,1% din datoria publică guvernamentală directă.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2022, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, au avut ca destinație finanțarea deficitului bugetar și

refinanțarea datoriei publice și au fost în principal prin emisiuni de titluri de stat emise pe piața internă, împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului și emisiuni de euroobligațiuni denominate în EURO și USD.

În anul 2022 au fost contractate de la instituțiile financiare internaționale 4 împrumuturi în valoare de cca. 1,5 mld. EUR, astfel:

1. împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă, în valoare de cca. 600 mil. EUR;

2. împrumut în valoare de 216 mil. EUR, contractat de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, în vederea susținerii proiectului privind reabilitarea patrimoniului construit și modernizarea unor clădiri culturale din România;

3. împrumut în valoare de 305 mil. EUR, contractat de la Banca Europeană de Investiții pentru susținerea construirii Spitalului Regional de Urgență Cluj;

4. împrumut în valoare de 368 mil. EUR, contractat de la Banca Europeană de Investiții pentru susținerea construirii Spitalului Regional de Urgență Craiova.

În anul 2022, au fost efectuate trageri din împrumuturile contractate de la instituții financiare internaționale, aflate în portofoliu, inclusiv în cadrul componentei de împrumut din PNRR, de cca. 3,88 mld. EUR, sume destinate finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, conform OUG nr 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru anul 2022 serviciul datoriei publice guvernamentale directe*) a fost în valoare de 99.587,2 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 71.829,1 milioane lei, iar plățile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 27.758,1 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 552,9 milioane dolari SUA,
- 1.203,3 milioane EURO,
- 586,5 milioane JPY,
- 19.210,7 milioane lei,

reprezentând 27.758,1 milioane echivalent lei;

2. rambursări de rate de capital :

- 2.375,8 milioane dolari SUA,
- 2.587,5 milioane EURO,
- 3.027,2 milioane JPY,
- 47.821,2 milioane lei,

reprezentând 71.829,1 milioane echivalent lei.

**) serviciul datoriei publice guvernamentale directe nu include serviciul aferent rambursărilor din împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului și al instrumentelor de cash management.*

Deficitul bugetului de stat din anii precedenți înregistrat în contabilitate, nefinanțat prin împrumuturi de stat, împreună cu împrumuturile acordate pentru răscumpărarea la scadență, a împrumuturilor de stat emise pentru finanțarea sau refinanțarea datoriei publice și cu golul temporar de casă, rezultat ca urmare a decalajului zilnic dintre veniturile și cheltuielile cumulate ale bugetului de stat raportate în sistem electronic de către trezoreriile regionale, este finanțat temporar prin împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului. Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, împrumutul temporar din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului este un instrument de datorie publică care se poate rambursa prin împrumuturi de stat pentru refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Serviciul aferent împrumuturilor temporare din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei statului și al instrumentelor de cash management atrageri de depozite, pentru anul 2022 a fost de 421.825,0 milioane lei, din care rambursările de rate de capital au reprezentat 421.367,3 milioane lei, iar plățile de dobânzi aferente acestora au fost de 457,7 milioane lei, după cum urmează:

1. Împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului:

- plăți de dobânzi de 236,9 milioane lei;
- rambursări de rate de capital de 245.327,3 milioane lei. **)

***) conform prevederilor OMFE nr.1059/2008, cu completările și modificările ulterioare, pentru împrumuturile din disponibilitățile contului curent al Trezoreriei Statului se evidențiază în contul general al datoriei publice guvernamentale directe doar creșterea/descreșterea netă a soldului.*

2. Instrumente de cash management:

- plăți de dobânzi de 220,8 milioane lei;
- rambursări de rate de capital de 176.040,0 milioane lei

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2022 în valoare de 61.458,6 milioane lei (respectiv 12.422,4 milioane EURO) a fost cu 18.602,6 milioane lei mai mare decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2021 (anexa nr. 11

“Situația garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2022”), și prezintă următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 52.324,5 milioane lei (10.576,2 milioane EURO), conform anexei ”Situația garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2022”. Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin din:

1. sectorul bancar și reprezintă angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A. și
2. garanții emise în cadrul următoarelor programe guvernamentale: “Prima Casă/Noua Casă” (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului ”Noua casă” aprobată cu modificări prin Legea nr.368/2009, cu modificările și completările ulterioare), programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, aprobată prin Legea nr.120/2010 cu modificările și completările ulterioare), programul de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2014 privind aprobarea Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi aprobată cu modificări prin Legea nr.88/2015, cu modificările și completările ulterioare), programul guvernamental „INVESTEȘTE ÎN TINE” (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2018 privind implementarea Programului guvernamental ”INVESTEȘTE ÎN TINE” aprobată cu modificări prin Legea nr.70/2020), programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, cu modificările și completările ulterioare), programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii “IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE” (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.118/2020 privind aprobarea Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii “IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE”, cu modificările și completările ulterioare), programul privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditor (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, cu modificările și completările ulterioare), programe

acordate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2022 privind aprobarea și finanțarea unor programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească, programe acordate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/ 2022 privind aprobarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST PLUS și a componentelor acesteia - IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST, programe acordate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare anumitor categorii de debitori, programe acordate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2022 privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de 2.335,2 milioane lei (472,0 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 222,4 milioane lei, respectiv 44,9 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării de proiecte au reprezentat 166,6 milioane lei, respectiv 33,7 milioane EURO;
3. garanții emise de România prin participarea la mecanisme de garantare sau instrumente de finanțare instituite la nivelul Uniunii Europene, începând cu anul 2020 în sumă de 1.946,2 milioane lei, respectiv 393,4 milioane EURO.

III. Garanții acordate de EXIMBANK S.A. în nume și cont stat în sumă de 6.798,9 milioane lei (1.374,2 milioane EURO) cuprinde:

1. Garanții acordate de EXIMBANK S.A. în condiții de piață în sumă de 4.119,1 milioane lei (832,6 milioane EURO)
2. Garanții acordate de EXIMBANK S.A. în cadrul schemelor de sprijin acordate conform cadrului european temporar de ajutor de stat în sumă de 2.679,8 milioane lei (541,6 milioane EURO).

În anul 2022 s-au emis garanții de stat în valoare de 21.446,4 milioane lei, astfel:

1. 1.128,2 milioane lei în cadrul programului guvernamental "Prima Casă/Noua Casă" (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare);

2. 7.643,2 milioane lei în cadrul programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2017, cu modificările și completările ulterioare);
3. 2.511,2 milioane lei în cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.24/2022 privind aprobarea și finanțarea unor programe de garantare în domenii prioritare pentru economia românească;
4. 7.910,9 milioane lei în cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2022 privind aprobarea schemei de ajutor de stat IMM INVEST PLUS și a componentelor acesteia - IMM INVEST ROMÂNIA, AGRO IMM INVEST, IMM PROD, GARANT CONSTRUCT, INNOVATION și RURAL INVEST;
5. 26,2 milioane lei în cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.95/2022 privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
6. 1,8 milioane lei în cadrul Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditori (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu modificările și completările ulterioare);
7. 0,1 milioane lei în cadrul Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare anumitor categorii de debitori (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare).
8. 1.483,7 milioane lei, garanții în condiții de piață, emise de Exim Banca Românească S.A. în numele și în contul statului (Legea nr.96/2000, cu modificările și completările ulterioare);
9. 741,1 milioane lei, garanții în cadrul schemelor de sprijin acordate conform cadrului european temporar de ajutor de stat (Schema Covid-19), emise de Exim Banca Românească S.A. în numele și în contul statului (Legea nr.96/2000, cu modificările și completările ulterioare);

În anul 2022 au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern/intern de către beneficiarii de credite garantate, pentru care Ministerul Finanțelor, în calitate de

garant, a onorat la extern sau intern, după caz, obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise. Este cazul unităților administrativ-teritoriale: Primăria Ciprian Porumbescu, Primăria Dolhești, Primăria Mun.Suceava, Primăria Moldovița, Primăria Fundu Moldovei, Primăria Forăști, Primăria Valea Moldovei, Primăria Arbore, Primăria Marginea, Primăria Vicovu de Sus, Primăria Udești, Primăria Solca, Primăria Dumbrăveni, Primăria Liteni, Primăria Mălini, Primăria Vama, Primăria Adâncata, Primăria Siret, Primăria Poiana Stampei, Primăria Moara, Primăria Iacobenii, Primăria Drăgoiești, Primăria Sucevița, Primăria Mun. Câmpulung Moldovenesc, Primăria Preutești, Primăria Gura Humorului, Primăria Mun. Vatra Dornei, Primăria Pojorâta și pentru care Ministerul Finanțelor a achitat suma de 12,68 milioane lei, precum și al societății Blue Air Aviation S.A. pentru care Ministerul Finanțelor a achitat suma de 307,01 milioane lei. De asemenea, Ministerul Finanțelor a achitat suma de 31,86 milioane lei în contul subîmprumuturilor acordate de BEI, BCR și BRD pentru finanțarea Proiectului "Centrala Electrică Paroșeni". Totodată, Ministerul Finanțelor a achitat suma 3,76 milioane lei în contul unui număr de 56 garanții executate în cadrul Programului "Prima Casă/Noua Casă", suma de 0,39 milioane lei în contul a 65 garanții executate în cadrul "Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditori", suma de 40,5 milioane lei în contul a 119 garanții executate în cadrul Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA, precum și suma de 0,03 milioane lei în contul unei garanții în cadrul programului INVESTEȘTE ÎN TINE.

În cursul anului 2022 s-a recuperat suma de 13,72 milioane lei de la beneficiarii de garanții guvernamentale, rezultată din plățile efectuate de Ministerul Finanțelor în calitate de garant, după cum urmează: 12,56 milioane lei de la UAT-urile beneficiare ale Programului "Utilități și mediu la standarde europene în jud. Suceava", 1,14 milioane lei de la CET-uri (Botoșani și Oradea), 0,02 milioane lei de la SC Uzina Mecanică Orăștie S.A.

Menționăm că, pentru garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale, în cursul anului 2022 s-a recuperat de către organele fiscale teritoriale ale ANAF suma de 8,9 milioane lei aferentă Programului "Prima Casă/Noua Casă", suma de 0,19 mil.lei aferentă "Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditori", precum și suma de 0,576 mil.lei pentru Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM INVEST ROMÂNIA.

De asemenea, precizăm că în cadrul Programului “Prima Casă/Noua Casă”, în cursul anului 2022 s-a încasat și suma de 0,30 milioane lei provenită din sumele restituite de finanțatori pentru beneficiarii care au solicitat repunerea în drepturile și obligațiile aferente contractului de credit și de garantare, iar în cadrul “Programului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de creditorii” s-a încasat de la finanțator în cursul anului 2022 suma de 0,003 milioane lei ca urmare a plății voluntare a beneficiarilor.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2022 a fost în sumă de 20.403,9 milioane lei (respectiv 4.124,2 milioane EURO), cuprinzând soldul datoriei publice locale directe în valoare de 19.969,2 milioane lei (4.036,3 milioane EURO) și pe cel al datoriei publice locale garantate în valoare de 434,7 milioane lei (87,9 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractate direct de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale la 31 decembrie 2022 a fost în sumă de 19.969,2 milioane lei (4.036,3 milioane EURO), conform anexei nr. 12 „Contul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2022”.

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2022 a fost în sumă de 434,7 milioane lei (87,9 milioane EURO), conform anexei nr. 13 „Situația garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2022”.

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat conform execuției operative la sfârșitul anului 2022 a fost în valoare nominală de 81,0 miliarde lei reprezentând 5,75% din PIB*) și a fost finanțat atât din surse interne (46,1%), cât și din surse externe (53,9%). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de titluri de stat în lei și Euro lansate pe piața internă interbancară, prin emisiuni de titluri de stat pentru populație, în lei și Euro, lansate în cadrul celor două programe TEZAUR și FIDELIS, prin emisiuni de titluri de stat în valută pe piața externă, prin trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte, prin împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului și trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ teritoriale.

**) PIB aferent anului 2022 conform prognozei de primăvară a CNSP- 05 mai 2023*